

YORUM ODAKLI DERS NOTLARI

T.C. İnkılap Tarihi ve
Atatürkçülük

ÜNİTE-1

Bir Kahraman Doğuyor

Kazanım: 8.1.4

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

KAZANIM UYUMLU

YORUM ODAKLI

GÖRSEL İÇERİKLİ

ETKİNLİK DESTEKLİ

KAZANIM TEST DESTEKLİ

Daha fazlası için
kodu okutunuz.

SosyalKampüs

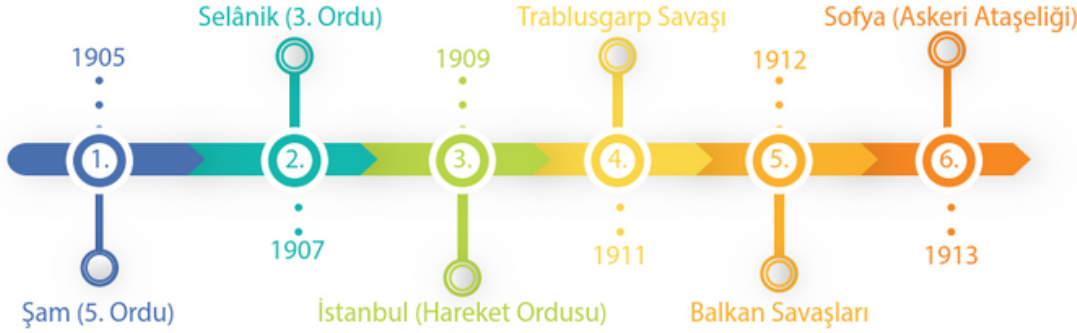
www.sosyalkampus.com.tr

NARTEST

MUSTAFA PETEK

MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

I. Dünya Savaşı'na Kadar Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatının Geçtiği Yerler

Mustafa Kemal'in **ilk görev yeri** kurmaylık stajı için gittiği Şam'daki 5. Ordu Komutanlığı olmuştur.

Mustafa Kemal, Şam'da ülke meseleleri ile yakından ilgilenmiş "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti"ni kurmuştur. Bu durum onda; **teşkilatçılık, liderlik** ve **vatansızlık** kişilik özelliklerinin varlığını gösterir.

1907 tarihinde merkezi Manastır'da bulunan 3. Ordu Karargâhının Selânik şubesine atandı. Bu görevi sırasında **İttihat ve Terakki Cemiyetine** üye oldu.

Bir süre sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti mensuplarıyla fikir ayrılığına düştü. Cemiyet'in yanlış bulduğu politikalarını eleştirdi. (Bu durum açık sözlü olduğunun göstergesidir.)

1909 yılında Meşrutiyet rejimine karşı çıkan 31 Mart İsyanı'nın bastırılmasında Hareket Ordusu Kurmay Başkanı olarak görev aldı. (Yenilik yanlısı ve destekçisidir.)

Mustafa Kemal, isyanın bastırılması ile ordunun görevini tamamladığını artık yapılacak işlerin sivil yöneticilere bırakılmasını istemiştir. (Ordunun siyasetten uzak kalmasını savunmuştur.)

Osmanlı ordusunu temsilen 1910'da Fransa'da yapılan **Picardie (Pikardi) Manevraları** adı verilen bir tatbikata katıldı.

Tatbikat sırasında yaptığı değerlendirme sonucunda; savaşlarda uçakların ve hava kuvvetlerinin, başarı için önem kazanacağını vurgulamıştır. (İleri görüşlülük)

- Büyük bir lider, başarılı bir devlet adamı olan Mustafa Kemal'in Millî Mücadele'nin lideri olmasında 1919'a kadar bulunduğu görevler ve edindiği askerî becerilerin etkisi büyük olmuştur.
- Kişisel cesaret, olayların gidişini değerlendirerek sonucunu tespit edebilme, mantık ve zeka gücüne büyük önem vermesi askerlik mesleğinde başarıya ulaşmasında en büyük etkidir.

MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

31 MART OLAYI

✓ Osmanlı Devleti'nin başkenti İstanbul'da meşrutiyet karşıtları tarafından büyük bir isyan çıkarıldı.(13 Nisan 1909) Bu ayaklanmanın amacı **meşrutiyet** yönetimine son vermektir. (Bu durum; ülkede yenilik karşıtlarının olduğunu gösterir.)

✓ İsyanı bastırmak için Selanik'te hazırlanan ve ismini Mustafa Kemal'in verdiği "**Hareket Ordusu**" kuruldu. (Mustafa Kemal, yönetimde demokratik uygulamaları desteklemiştir.)

✓ Hareket Ordusu İstanbul'a gelerek ayaklanmayı bastırdı. Böylece Meşrutiyet yönetimi korundu. (Mustafa Kemal, meşrutiyet yanlısı bir tutum sergilemiş, yeniliklerden yana olduğunu göstermiştir.)

✓ Bu olay Türk tarihinde mevcut **rejime** karşı çıkan ilk isyan hareketidir. Mustafa Kemal, 31 Mart Olayı'ndan sonra subayların siyasete karışmasının doğru olmadığını vurguladı. (Ordunun siyasetten ayrı olması gerektiğini düşünmüştür.)

TRABLUSGARP SAVAŞI

29 Eylül 1911

✓ Siyasi birliğini tamamlayan ve sanayisi hızla gelişen **İtalya**, sömürgeciliğe yöneldi. (İtalya'nın ekonomik kaygılarla hareket ettiği görülmektedir.)

✓ İtalya diğer Avrupalı devletlerin de onayını alarak Osmanlı Devleti'nin **Kuzey Afrika**'daki topraklarına saldırdı (1911).

✓ Osmanlı Devleti bu toprakları korumak için **karadan** asker gönderemiyordu. (Mısır topraklarının İngiliz işgali altında olmasından kaynaklanmıştır.)

✓ Donanmanın yetersizliğinden dolayı **deniz** yoluyla da Trablusgarp'a yardım gönderilemedi.

✓ Mustafa Kemal'in de bulunduğu genç subaylar, gönüllü olarak bölgeye gittiler. Mustafa Kemal buradaki yerli halkı İtalyanlara karşı örgütledi. (Teşkilatçılık, cesaretlilik ve vatanseverlik kişilik özelliği vardır.)

✓ Bu savaş gönüllü subay ve askerlerin Trablusgarp halkı ile **ruh birliği** oluşturarak İtalya'ya karşı direndiği önemli bir savaştır.

✓ Trablusgarp Savaşı devam ederken **Balkanlarda** da savaş patlak verdi. İki ateş arasında kalan Osmanlı Devleti, İtalya ile olan savaşını sonlandırmak zorunda kaldı.

Uşi Antlaşması (1912) ile **Trablusgarp** İtalya'ya bırakıldı ancak Trablusgarp halkının **dini** yönden Osmanlı halifesine bağlı kalması kabul edildi. Müslüman Trablusgarp halkının 1911 yılında yapılan savaşta İtalya'ya karşı Osmanlı Devleti'nin yanında yer alması; **Osmanlılık** ve **Ümmetçilik** fikir akımının bu bölgede başarılı olduğunu gösterir.

Not: Osmanlı Devleti Trablusgarp topraklarını kaybederek üç kıtada toprağı olma özelliğini de kaybetmiştir. Ayrıca On iki Adayı da koruması için geçici olarak İtalya'ya bırakmıştır.

MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

I. BALKAN SAVAŞI

8 Ekim 1912

Bulgaristan

Yunanistan

Sırbistan

Karadağ

Osmanlı Devleti

- Trablusgarp Savaşı'nı fırsat bilen Balkan devletleri, Rusya'nın da kışkırtması ile Osmanlı Devleti'ne savaş açtı. (Savaşın başlamasında dış faktörler de etkili olmuştur.)
 - 8 Ekim 1912'de Karadağ'ın Osmanlı Devleti'ne saldırısı ile **Birinci Balkan Savaşı** başladı.
- NOT: Balkanlarda yaşanan karışıklığın sebepleri arasında Fransız İhtilali'nin yaydığı "milliyetçilik" akımı da bulunmaktadır.

Yunanistan, Sırbistan, Karadağ ve Bulgaristan ittifak yaparak 1912 yılı Ekim ayında Osmanlı Devleti'ne karşı saldırıya geçti.

Osmanlı Devleti; Avrupa devletlerinin kışkırtması, ordu içindeki çekişmeler ve yine ordunun hazırlıksız olması gibi nedenlerle savaşta ağır bir yenilgi aldı.

Dört Balkan devletiyle Osmanlı Devleti arasında imzalanan **Londra Antlaşması** (30 Mayıs 1913) ile savaşa son verildi.

Midye-Enez hattının batısındaki Balkan toprakları -Edirne dâhil olmak üzere- kaybedildi. **Arnavutluk** bağımsızlığını elde etti.

Mustafa Kemal'in ordu içerisindeki siyasi çekişmelerin devlete zarar vereceği düşüncesi Balkan Savaşlarında alınan sonuçla kanıtlanmıştır. (Bu durum onun ileri görüşlü bir kişiliğe sahip olduğunu gösterir.)

II. BALKAN SAVAŞI

29 Haziran 1913

Yunanistan

Sırbistan

Karadağ

Romanya

Bulgaristan

- Balkan devletleri Osmanlı Devleti'nden aldıkları toprakları paylaşırken anlaşmazlığa düştüler. Savaşta en fazla toprağı **Bulgaristan** elde etmişti.
- Yunanistan, Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın ittifak halinde Bulgaristan'a saldırılarıyla **II. Balkan Savaşı** başladı.
- Osmanlı Devleti de Bulgaristan'a karşı bir cephe açarak Dimetoka, Kırklareli ve Edirne'yi **Mustafa Kemal**'in de katkılarıyla geri aldı.

- Mustafa Kemal'in Balkan Savaşları sırasında **Gelibolu**'da görev alması **Çanakkale Boğazı**'nı askeri açıdan ayrıntılı olarak incelemesini sağladı. I. Balkan Savaşı'nın sonucu II. Balkan Savaşı'nın **nedenini** oluşturmuştur. Balkanlardaki Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesi üzerine burada yaşayan Türkler, **azınlık** durumuna düştü ve Anadolu'ya doğru göç hareketi başladı. Böylece Anadolu'da Müslüman nüfus arttı.

MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLİK HAYATI

MUSTAFA KEMAL SOFYA'DA

27 Ekim 1913

- ✓ Mustafa Kemal, Balkan Savaşlarının sona ermesinden kısa bir süre sonra Bulgaristan'ın başkenti olan Sofya'ya ataşemiliter olarak atandı.
- ✓ **Ataşemiliter**: Bir ülkenin başka bir ülkede **askeri-siyasi** görevlerde temsilcisi olan; bilgi toplayan, diğer ülke temsilcileri ile **diplomatik** görüşmeler yapan askeri elçilik temsilcisine ya da elçiliğin askeri danışmanına denir.
- ✓ Mustafa Kemal görevinden fırsat buldukça Bulgaristan'ın sosyal, ekonomik ve kültürel hayatını yakından tanımaya çalışmıştı.
- ✓ Türk toplumunu **modern** ve **çağdaş** bir yapıya kavuşturma düşünceleri bu görevi sırasında oluştu.

Nasıl Yorumluyoruz?

Mustafa Kemal, Sofya'da bulunduğu sırada Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sorunlarıyla ilgilendi.

Bu durum onda **vatan** ve **millet** sevgisinin varlığını gösterir.

Mustafa Kemal, Sofya'da Avrupa devletlerinin temsilcileri ile doğrudan görüşme ve fikirlerini paylaşma imkânı buldu.

Dış politika (diplomasi) alanında bilgisini geliştirme imkânı bulmuştur.

Mustafa Kemal, Sofya'da Bulgar Parlamentosunu (meclisini) yakından takip etti.

Ülke yönetiminde **millet iradesi** hakkında fikir sahibi olmuştur.

Mustafa Kemal'in Bazı Kişilik Özellikleri

İstanbul'da arkadaşlarını örgütleyerek Minber gazetesini çıkarmıştır. Ayrıca Şam'da iken Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur.

Teşkilatçılık

Ordunun siyasete karışmasının tehlikelerinden bahsetmiş nitekim Balkan Savaşları sırasında ordumuz büyük bir felaketle karşılaşmıştır.

İleri Görüşlülük

Trablusgarp Savaşı'nda yerli halkı teşkilatlandırarak İtalyanlara karşı Derne ve Tobruk'ta başarılar kazanmıştır.

Örgütleyicilik

Meşrutiyet yönetimine son vermek amacıyla çıkan isyanı bastırmak için Hareket Ordusu'na katılmıştır.

Yenilikçilik

Dil, tarih, matematik, edebiyat, sanat gibi birçok alanda önemli çalışmalar yapmış olması.

Çok yönlülük

Mustafa Kemal, annesinin karşı çıkmasına rağmen Selânik Askerî Rüştiyesinin sınavlarına katıldı. Sınavda üstün başarı göstererek okula girmeye hak kazandı.

Kararlılık

Mustafa Kemal; inandığını, doğru bildiğini, büyük bir cesaretle ve yeri geldikçe söylemekten çekinmezdi.

Açık sözlülük

- İMEB'in sınavlarda en çok sorduğu bölüm; Mustafa Kemal'in askeri görevlerinde, Milli Mücadele'nin hazırlığını yaptığı dönemde ve sonrasında sergilediği "kişilik özellikleri" dir.
- "Teşkilatçılık, liderlik, cesaretlilik, birleştiricilik, kararlılık, açık sözlülük, inkılapçılık, idealistlik, çok yönlülük ve evrensellik" gibi kavramlar sorularda en çok karşımıza çıkan kelimeler arasında yer alır.

NARTEST LGS SERİLERİ

LGS BAŞUCU KİTABI

8. SINIF

www.nartest.com.tr

- ✓ Kavram Öğretimi
- ✓ Konu Testleri
- ✓ Konu Özetleri
- ✓ Ünite Denemeleri
- ✓ Öğreten Etkinlikler
- ✓ Beceri Temelli Sorular

YAZAR: Ahmet KARTAL
YAZAR: Mustafa PETEK
SAYFA: 256
BASIM: **2023**
ÇÖZÜM: Tamamı Çözümlü

Akıllı tahta uyumlu-Dijital çözümlü

TAMAMI BECERİ TEMELLİ

8. SINIF

www.nartest.com.tr

- ✓ Kazanım Uyumlu
- ✓ Yorum Odaklı Sorular
- ✓ Konu Testleri
- ✓ Özgün Sorular
- ✓ Ünite Değerlendirme
- ✓ Beceri Temelli Sorular

YAZAR: Ahmet KARTAL
YAZAR: Mustafa PETEK
SAYFA: 192
BASIM: **2023**
ÇÖZÜM: Tamamı Çözümlü

Akıllı tahta uyumlu-Dijital çözümlü

GÜÇLENDİREN SERİ

8. SINIF

www.nartest.com.tr

- ✓ Kazanım Uyumlu
- ✓ Harita Yorumla
- ✓ Konu Testleri
- ✓ Tablo-Grafik Soruları
- ✓ Ünite Değerlendirme
- ✓ Beceri Temelli Sorular

YAZAR: Ahmet KARTAL
YAZAR: Halise EFE
YAZAR: Mustafa PETEK
SAYFA: 160
BASIM: **2023**
ÇÖZÜM: Tamamı Çözümlü

Akıllı tahta uyumlu-Dijital çözümlü

EFSANE KONU ANLATIM KİTABI

8. SINIF

www.nartest.com.tr

- ✓ Renkli Görsel İçerik
- ✓ Beceri Temelli Testler
- ✓ Pekiştiren Etkinlik
- ✓ Video Soru Çözüm
- ✓ Yorum Odaklı Anlatım
- ✓ Yazılı Sınavına Hazırlık

Sadece 8. Sınıf "İnkılap Tarihi" Konularını Kapsar.

Daha fazlası için kodu okutunuz.

NARTEST